

УПУТСТВО

ЗА ПРАВИЛНУ САДЊУ ШУМСКИХ САДНИЦА

Шумске саднице могу бити:

- лишћарске и четинарске по врстама дрвећа и
- контејнерске и са голим кореном по начину производње.

Ово је
контејнерска
садница.

Ово је
садница са
голим кореном.

За садњу садница се користи различити алат:
ашови, лопате, будаци, крампови, мачеви и други.
У сваком случају, најважније је правилно
припремити место за садњу (рупу) и посадити
садницу.

Ово упутство је намењено
добровољним учесницима
акција пошумљавања ради
упознавања са техникама
правилне садње садница.

Ово упутство могу користити
и поједини професионалци
као подсетник.

Сав претходни рад, време
и средства уложени у сакупљање
и дораду семена, производњу
садница и припрему станишта
за пошумљавање могу бити
изгубљени у случају
неправилне садње!

Зато данас пази!

Боље данас посади мање садница,
али их посади како треба!
Оне зависе од тебе!
Ако их посадиш добро, израшће
у праву шуму која ће ти користити
деценијама!

**НЕМОЈ БАЦИТИ
ОВО УПУТСТВО!**

Када га прочиташ,
дај га некоме!

Ако нећеш да га читаш,
дај га некоме ко хоће!

ТЕХНИКА САДЊЕ

1. Прво, пронађи најбоље место за садњу!

Ако постоји нешто што саднице преко лета може заштитити од прејаког сунца, посади их са његове северо-источне стране, никако са јужне, западне и југо-западне!

Ако је терен нераван, на сувим стаништима посади саднице у удубљењима. Имаће више воде током лета!

На влажним стаништима посади их на узвишењу. Корен им се неће давити у превише воде!

2. Затим, ископај довољно велику рупу!

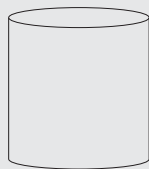
Контејнерским садницама је довољна и мања рупа, само да је довољно дубока!

Довољно је да буде велика колики је овај чеп од супстрата и корена.

Садницама са голим кореном треба већа рупа!

Најбоље 30 см широка и 30 см дубока.

Рупа треба да је довољно широка и дубока, да у њу стане корен или чеп контејнерске саднице без кривљења.

САВЕТ:

Ако не можеш да ископаш довољно велику рупу где је обележено, вероватно је испод неки камен. Па, ти мало помери рупу лево или десно, напред или назад!

Још је боље ако можеш да поређаш неко камење са доње стране!

Погледај слику како то раде студенти Шумарског факултета!

На нагибима пробај да ископаш рупу тако да направиш зараван, или контра пад! Око саднице ће се задржавати више воде и органског материјала!

Овој садници је много боље него њима тамо!

3. Припреми садницу и донеси је!

Ако је корен предугачак, исеци га оштрим ножем или маказама!

Не брини! Већини врста ово уопште не смета!

Немој саднице носити овако! Осушиће им се корен!

Боље их носи у кофи! Лош је боље ако у њој има воде и мало земље!

4. Постави садницу у рупу и посади је!

Постави садницу у средину, а корен на дно рупе! Ако треба, у њеној средини направи малу купу земље да би се жиле боље разместили.

Коренов врат треба да буде у нивоу или 1-2 cm ниже од околног терена.

Прво покри корен површинском, хумусном земљом, а затим осталом земљом из рупе! Не жури и не буди груб! ПАЗИ НА КОРЕЊЕ!

Пажљиво, са обе ноге угази земљу око саднице! ПАЗИ НА САДНИЦУ!

Ово је важно да не направиш ове грешке!

Ово је важно да не направиш ове грешке!

Општа правила садње:

- саднице је најбоље садити када «спавају зимски сан», у касну јесен или у рано пролеће, као и преко зиме, ако то услови дозвољавају;
- колико ће саднице бити близу једна до друге приликом садње, зависи од врсте дрвећа и терена на коме се сади! У нашим условима је најчешћи размак од 2 m између редова и 2 m између садница у реду. У сваком случају, увек слушај упутства шумарског инжењера!
- саднице треба посадити тако да се врхови корења нађу на дубини већој од 20 cm;
- коренов врат садница (место где корен прелази у стабло) треба да буде на истој висини, евентуално 1-2 cm дубље у односу на ниво околног земљишта;
- стабалца четинарских садница треба држати са једне стране кажипрстом и средњим прстом, а са друге стране палцем и тако спречити затрпавање четина у току рада;
- жиле корења треба у рупи поставити тако да заузму што природнији положај, никако их гужвати, преплитати, сабијати или стискати;
- на стаништима са превише влаге у земљишту, садницу треба посадити на претходно изграђен насип или хумку, или на неком природном микро-узвишењу;
- на стаништима са мањком влаге, садницу треба посадити испод општег нивоа терена, у рововима, на дну бразде или у природним микро-удубљењима,
- у свим фазама руковања садницама корен се мора одржавати влажним;
- жиле корена треба засипати само најбољом, хумусном и свежеом земљом;
- рупа у коју се поставља корен мора се добро попунити земљом и угазити, да не би остали ваздушни џепови и да се садница не може лако извући из земље;
- на стрмим нагибима треба приликом копања рупе, на месту садње, направити зараван или контра-пад;
- превише дугачке жиле треба скратити, а лишћарским садницама се могу орезати бочне гранчице или сам избојак
- саднице увек треба да стоје усправно након садње и да се налазе у средини рупе;
- у једну рупу треба посадити само једну садницу!

5. Ако си добро урадио посао - буди поносан!

Дизајн и израда:

Научно-струковно друштво за пошумљавање

Финансирано и
сва права
задржана од:

Београд, 2019

Управа за шуме

Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде